

Wederkerig leren?

WAT EN WIE
HEB JE
DAARVOOR
NODIG?

6

1

KENNISMAKING;
WERKVORMEN; GROOTSTE
GEMENE DELER

2
CREATIEVE
SESSIE
UITLEG EN
WERKWIJZE
INHOUD & PROCES

3
UITLEG GROTERE
GEHEEL;
GOED WERK
PROJECT

HOE KUNNEN WE GROEIEN IN ONS VAK?

OUT OF
THE BOX

CREATIEF
ASSOCIËREN

HOE
VERPAKKEN?

7

PITCH
JE IDEE

DANK!

8

VERVOLGAFSPRAKEN

5

OP
SCHOUDERS
VAN
REUZEN

4

BLOEMASSOCIATIE
WAAR DENK JE
AAN?

Leerlandschap sessie

Draaiboek voor het organiseren en faciliteren van een inspirerende bijeenkomst over (informeel) leren onder medewerkers

STAPPEN VOOR EEN GESLAAGDE LEERLANDSCHAPSESSIE

A. STARTFASE

Past het in de visie van de organisatie? Zijn daarvoor voldoende organisatorische voorwaarden aanwezig? Hoe zit het met het draagvlak bij het management? Zien collega's de meerwaarde in van een leerlandschap sessie?

B. VOORBEREIDINGSFASE

Samenstelling van de voorbereidingsgroep. Wie wordt waar verantwoordelijk voor? Het maken van een goede tijdsplanning. Het informeren en vergroten van de betrokkenheid van collega's. Wie worden er uitgenodigd?

C. UITVOERINGSFASE

Zijn de taken duidelijk verdeeld? Wie is aanspreekpunt op de dag zelf?

D. EVALUEREN EN BORGEN

Wat zijn de resultaten? Wat hebben we geleerd? Hoe zorg je dat het geleerde verder wordt gebracht?

A. STARTFASE

WAAROM EEN LEERLANDSCHAPSESSIE?

We willen **samenwerken** aan blijvende veranderingen. Waar leren we van om het anders en beter te doen? Hoe kunnen we **kennis en ervaringen delen** met elkaar? Hoe brengen we dat bij elkaar, zodat we kunnen ervaren dat we een **lerende organisatie** zijn? Hoe kunnen we wederkerig leren van elkaar in het dagelijks leven?

We verkennen de meest krachtige leerervaringen uit het leven van de deelnemers (cliënten familie en professionals).

VOORWAARDEN

Door middel van werkvormen ontstaat een interactieve en creatieve sessie. Hierdoor gaan de deelnemers anders kijken, anders denken anders doen. Met dit draaiboek kun je zelf een leerlandschap sessie organiseren en/of geven binnen jouw organisatie.

B. VOORBEREIDINGSFASE

ALGEMEEN

- Stel een projectgroep samen.
- Plan met je projectgroep een **overleg** voor het invullen van het draaiboek.
- Plan tijdens het overleg een **datum en tijd** voor de leerlandschap sessie. Houd rekening met een sessie van ± 2 uur.
- Bedenk wie je allemaal wilt uitnodigen: welke personen of teams binnen de organisatie hebben affiniteit met het onderwerp leren en ontwikkelen? Wie zou het leuk vinden om mee te doen aan de sessie? Wie heeft er behoefte aan? Vraag dit uit en nodig hen uit.
- Bespreek voorafgaand aan de sessie binnen de projectgroep hoe jullie nu leren binnen de organisatie. Bespreek zowel formeel (bijvoorbeeld een training volgen) als informeel (op de werkplek, in het dagelijks contact) leren. Dit wordt tijdens de sessie ook uitgevraagd bij de deelnemers.

TIP

Betrek bij de sessie werknemers van verschillende functies, van assistent begeleiders tot managers.

TIP

Zorg voor een gemêleerde groep mensen. Betrek ook ervaringsdeskundigen en familieleden bij de sessie.

VOOR DE DEELNEMERS AAN DE SESSIE

Als duidelijk is wie er gaan deelnemen aan de sessie, geef hen dan de volgende 2 opdrachtjes ter voorbereiding op de leerlandschap sessie:

1

Denk eens na over de meest krachtige leerervaring uit je leven en neem deze mee naar de sessie

2

Van wie, wanneer en hoe heb je ooit een belangrijke leerervaring opgedaan?

C. UITVOERINGSFASE

1

KENNISMAKING

- ➔ Voorstellen organisatoren/leden van de projectgroep.
- ➔ Maak gebruik van een creatieve manier waarop de deelnemers elkaar kunnen leren kennen.

*Laat de deelnemers om de beurt een stap naar voren zetten, hun naam noemen en de volgende vraag afmaken: **Wat je van mij nog niet wist, is dat...** Vraag deelnemers voor wie dit ook geldt, om ook een stap naar voren te zetten.*

- ➔ Bespreek vervolgens de antwoorden van de deelnemers op de vragen waar zij als voorbereiding over na hebben gedacht (zie sheet 5).

TIP

Je kunt deze kennismaking ook toepassen op “leren”. Bijvoorbeeld: “Wat je van mij nog niet wist, is dat... ik [een bepaalde studie] heb gedaan” of “Wat je van mij nog niet wist, is dat... ik erg geïnspireerd ben door...”

15 minuten

2 UITLEG OVER WERKWIJZE, INHOUD EN PROCES

Iemand uit de projectgroep geeft de deelnemers uitleg over:

- ➔ Waarom zij zijn gevraagd voor deze sessie.
- ➔ Wat zij precies gaan doen in deze (creatieve!) sessie.
- ➔ Waarom de organisatie met leren aan gang wil.
Verbind dit aan de visie/strategisch beleid van jullie organisatie of locatie.

15 minuten

3

BLOEMASSOCIATIES: WAT IS LEREN?

Doel: de verschillende associaties van de deelnemers met (informeel) leren ontrafelen. Iedereen heeft een ander beeld bij (informeel) leren. Wat zit er nu in de hoofden van de deelnemers?

- ➔ Teken een bloem op een groot vel papier en schrijf het woord “leren” in de middelste cirkel. Waar denken de deelnemers aan bij het woord “leren”? Deelnemers mogen woorden roepen die zij associëren met “leren”. Zo ontstaat er een bloem van woorden.
- ➔ Kies met de groep een van de woorden die jullie met “leren” hebben geassocieerd en maak hiervan weer een nieuwe bloemassociatie.
- ➔ Bespreek ook hoe jullie nu leren binnen jullie organisatie/locatie of team.

15 minuten

- **Grote vellen**
- **Stiften**

4

CREATIEVE SESSIE

- ➔ De deelnemers gaan uiteen in groepjes van 3-5 personen. De groepjes kunnen door de deelnemers zelf worden samengesteld.
- ➔ De groepjes bespreken de volgende 3 vragen:
  1. *Welke andere manieren van leren zou je willen toevoegen aan jouw werkplek/team/projecten?*
  2. *Wat heb je nodig om deze manier(en) van leren ook écht toe te kunnen passen? (randvoorwaarden)*
  3. *Wie heb je daarvoor nodig? (denk ook aan werken in de driehoek)*
- ➔ Ieder groepje schrijft hun (out-of-the-box!) ideeën op een groot vel papier of flipover en bereidt **een pitch** voor.

50 minuten

- **Grote vellen**
- **Stiften**

5 PITCH JE IDEE

- ➔ Ieder groepje geeft een pitch over hun idee(ën). Deze ideeën worden ook opgeschreven door iemand uit de projectgroep. Spreek van tevoren af door wie.

15 minuten

D. EVALUEREN EN BORGEN

Als je een leerlandschap sessie hebt gedaan, kan je (een aantal) van de **genoemde ideeën verwerken in fysiek samen gestelde experimentenboxjes**. Start een reis vol belevenissen die te maken hebben met jezelf leren kennen, beter worden in je werk en van betekenis kunnen zijn voor anderen.

De box ondersteunt je eigen leerproces op een manier die bij je past (je leervoorkeuren) en waar je zelf invloed op hebt. Op het moment dat jij het wil en dichtbij jouw behoeftes.

Samen met je team en in verbinding met cliënten en hun netwerk (context). Het wederkerig leren met/ van cliënten en familie wordt ook uitgevoerd.

VOORBEELD OPBRENGSTEN VAN EEN LEERLANDSCHAPSESSIE

[Ga hier naar het ganzenbordspel >](#)

De Lerende Organisatie

- ❖ dit boxje is voor jou, en gaat over continu leren, op een manier die jou past....
- ❖ het gaat over jou als persoon, over jou als professional en over jou als medewerker van een team/Ons Tweede Thuis;
- ❖ het is bedoeld als inspiratie – om als persoon in de driehoek van waarde te zijn
- ❖ met dit boxje ben je eigenaar van je eigen leerproces, in een vorm die je past, op een moment dat je past, in een ritme dat je past
- ❖ het boxje gaat over hoe jij wilt leren, en heeft ook een inhoudelijk thema
- ❖ de inhoud van het boxje bouwt zich op, dat werkt zo...

**Begeleiding
à la carte**

van Volwaardig leven

Inspiratie voor vernieuwende persoonsgerichte zorg

www.kennispleingehandicaptensector.nl/twinkels

Dit materiaal is ontwikkeld binnen Begeleiding à la carte van Volwaardig leven, vernieuwingstraject voor persoonsgerichte zorg in de gehandicaptensector.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport